3
Landbouw- en Visserijraad 23-24 oktober 2023

Aan de orde is het **tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad 23-24 oktober 2023**.

De **voorzitter**:
Aan de orde is een tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad. In verband met afwezigheid van de minister van LNV is minister Van der Wal voor Natuur en Stikstof hier aanwezig. Ik heet haar van harte welkom. Als eerste spreker in dit tweeminutendebat is het woord aan de heer Eppink, die spreekt namens de BoerBurgerBeweging. Gaat uw gang.

De heer **Eppink** (BBB):
Voorzitter. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de minister in de Kamerbrief schrijft zich in te zetten voor "een ambitieus Europees klimaatbeleid";

overwegende dat 783 miljoen mensen wereldwijd structureel hongerlijden volgens cijfers van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties;

constaterende dat lidstaten, zoals Frankrijk, hun voedselproductie hebben opgevoerd en het belang van voedselzekerheid internationaal erkennen;

verzoekt het kabinet voedselzekerheid en de productie van voedsel van hoger belang te beschouwen dan een "ambitieus Europees klimaatbeleid";

verzoekt het kabinet om het bovenstaande op de Landbouw- en Visserijraad van 23 en 24 oktober 2023 uit te spreken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Eppink.

Zij krijgt nr. 1587 (21501-32).

De heer **Eppink** (BBB):
En dan de tweede.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat China op grote schaal mensenrechten in de visserij-industrie schendt, onder andere vanwege mensenhandel, geweld, uitbuiting en dwangarbeid;

constaterende dat vis, schaaldieren en verwerkte visproducten uit de Chinese visserijsector ook te vinden zijn in de schappen van Nederlandse supermarkten;

verzoekt het kabinet om de mensenrechtenschendingen in de Chinese visserijsector te agenderen en bespreken op de Landbouw- en Visserijraad van 23 en 24 oktober 2023,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Eppink.

Zij krijgt nr. 1588 (21501-32).

De heer **Eppink** (BBB):
Voorzitter, dat was het.

De **voorzitter**:
Hartelijk dank voor uw inbreng. De volgende spreker is mevrouw Akerboom. Zij spreekt namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Akerboom** (PvdD):
Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat in de pluimvee-industrie maximaal zo'n 16 vleeskippen per vierkante meter mogen worden gehouden volgens Europese regels, ofwel 33 kilo;

constaterende dat hierop een uitzondering mogelijk is, waarbij tot wel 21 kippen op 1 vierkante meter kunnen worden gepropt, ofwel de hoogste bezetting van 39 tot 42 kilo, onder voorwaarde dat enkele minimale welzijnsregels worden nageleefd en niet meer dan 3,5% van de dieren vroegtijdig sterft;

constaterende dat in Nederland honderden miljoenen vleeskuikens per jaar in deze hoogste bezetting worden gehouden voor de productie van kippenvlees dat vooral is bestemd voor de export, aangezien Nederlandse supermarkten dit vlees niet meer verkopen vanwege het bijkomende dierenleed;

constaterende dat deze dieren in groten getale kampen met pijnlijke zweren aan de voetzolen, moeite hebben met lopen en veel te weinig ruimte hebben voor hun natuurlijkegedragsbehoeften;

overwegende dat een kip zo'n vier keer meer ruimte nodig heeft volgens wetenschappers van de Europese voedsel-

en warenautoriteit (EFSA) en dat de EFSA om die reden adviseert om de maximale bezetting fors te verlagen;

overwegende dat in veel andere Europese landen al geen kippen meer worden gehouden in deze hoogste bezettingscategorie;

verzoekt de regering niet langer toe te staan dat vleeskuikens worden gehouden in de hoogste bezettingscategorie,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Akerboom en Tjeerd de Groot.

Zij krijgt nr. 1589 (21501-32).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese Commissie met een voorstel is gekomen om de regels voor genetisch gemanipuleerde gewassen te versoepelen;

constaterende dat dit voorstel tot veel onzekerheid leidt bij consumenten, de biologische sector, boeren en veredelaars die gentechvrij willen blijven;

verzoekt de regering zich actief in te zetten voor het waarborgen van de keuzevrijheid van de consument, de wens van de biologische sector om gentechvrij te blijven en het tegengaan van monopolisering van ons voedsel,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Akerboom.

Zij krijgt nr. 1590 (21501-32).

Dank voor uw inbreng. De volgende spreker is de heer Thijssen. Hij zal spreken namens de Partij van de Arbeid en ook namens GroenLinks. Gaat uw gang.

☐

De heer **Thijssen** (PvdA):
Dank, voorzitter. Ik heb een vraag aan de minister. De Europese dierenwelzijnsregels zijn voor het laatst vijftien jaar geleden aangepast. Sindsdien zijn veel Europeanen ethisch wel gegroeid. Dat is ook terug te zien in de regelgeving. Tussen 2020 en 2022 heeft de Europese Commissie hier uitgebreid over gesproken met burgers en bedrijven, eigenlijk met alle stakeholders behalve de dieren zelf. Wij zijn benieuwd hoe dit proces nu verdergaat en wanneer we nieuwe voorstellen kunnen verwachten.

Mijn fractie twijfelde zeer of zij nog moties zou indienen, aangezien de minister die deze minister vervangt meermaals heeft geweigerd om aangenomen moties uit te voeren, maar ik ga het toch proberen bij deze minister. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het omwille van ecologie, economie en volksgezondheid nastrevenswaardig is om het gebruik van landbouwgif te minimaliseren;

overwegende dat de burgers in Europa geen genetisch gemanipuleerd voedsel willen en er daarom geen gmo's mogen worden verbouwd;

overwegende dat elders in de wereld massaal genetisch gemanipuleerde soorten worden verbouwd die resistent zijn gemaakt tegen glyfosaat of ander landbouwgif;

overwegende dat de regels nu worden herzien en wijzigingen getoetst moeten worden aan het maatschappelijk belang;

spreekt uit dat het belang van de chemische industrie om meer gif te kunnen verkopen geen maatschappelijk belang is;

verzoekt de regering zich ervoor in te zetten dat planten resistent maken tegen bepaalde soorten landbouwgif niet wordt toegestaan,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Thijssen en Bromet.

Zij krijgt nr. 1591 (21501-32).

De heer **Thijssen** (PvdA):
Dank, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank voor uw inbreng. De volgende spreker is de heer Van Campen. Nee? Dan is het woord aan mevrouw Vedder van het CDA. Gaat uw gang.

☐

Mevrouw **Vedder** (CDA):
Dank, voorzitter. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de ICES ten aanzien van de Noordzeekabeljauw een afname van 17% voorstelt ten opzichte van het vangstadvies van vorig jaar;

constaterende dat de minister aangeeft dat hij de wetenschappelijke adviezen als uitgangspunt neemt voor de Nederlandse onderhandelingsinzet;

overwegende dat in deze adviezen geen economische en maatschappelijke effecten meegenomen zijn;

verzoekt de regering om, naast wetenschappelijke adviezen, ook economische en maatschappelijke effecten mee te nemen in het bepalen van de Nederlandse onderhandelingsinzet ten aanzien van het vangstadvies voor Noordzeekabeljauw,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Vedder, Grinwis en Bisschop.

Zij krijgt nr. 1592 (21501-32).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese Commissie voorstelt om juridisch bindende doelstellingen te formuleren voor het tegengaan van voedselverspilling;

constaterende dat het kabinet aangeeft de voorgestelde ambities te willen verhogen naar 50% in de volledige voedselketen, inclusief de primaire sector, zodat het in lijn is met Nederlandse ambities;

overwegende dat strenge eisen van afnemers, bijvoorbeeld ten aanzien van kleur, vorm, grootte én kwaliteit, ervoor zorgen dat boeren veel voedsel noodgedwongen moeten weggooien;

overwegende dat het de komende jaren alleen maar moeilijker zal worden om perfect voedsel te produceren, omdat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest steeds minder wordt;

verzoekt de regering met ketenpartijen in gesprek te gaan over hoe ervoor gezorgd kan worden dat ook niet perfect voedsel tegen een fatsoenlijke prijs afgenomen en verkocht kan worden, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Vedder, Van Campen, Grinwis en Bisschop.

Zij krijgt nr. 1593 (21501-32).

Hartelijk dank voor uw inbreng. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de inbreng van de Kamer. Er zijn zeven moties ingediend. We gaan even tien minuten schorsen, zodat de minister de appreciatie kan voorbereiden. Ze vervangt haar collega, dus ik kan me voorstellen dat ze iets meer overleg nodig heeft.

De vergadering wordt van 10.52 uur tot 11.01 uur geschorst.

De **voorzitter**:
Aan de orde is de voortzetting van het tweeminutendebat Landbouw- en Visserijraad. Ik geef het woord aan de minister voor Natuur en Stikstof. Gaat uw gang.

Minister **Van der Wal-Zeggelink**:
Dank u wel, voorzitter. Ik begin met de vraag van de heer Thijssen over dierenwelzijn. De Europese Commissie heeft inderdaad laten weten dat de transportverordening — het hele pakket gaat over een aantal thema's, waaronder transport — eind dit jaar komt. Wat betreft de rest van het pakket is het op dit moment onduidelijk, maar daar zit collega Adema echt bovenop. Hij heeft daar in de Landbouw- en Visserijraad van afgelopen september nog aandacht voor gevraagd, juist omdat het zo belangrijk is dat dat totale pakket nu echt doorgang vindt. Zoals de heer Thijssen ook meldde: er is twee jaar over gesproken met heel veel stakeholders. Die voortgang willen we er dus echt in hebben.

Dan ga ik over op de moties. De motie op stuk nr. 1587 moet ik ontraden. Voedselzekerheid en klimaatbeleid zijn geen tegenstellingen. Voedselzekerheid is ontzettend belangrijk; klimaatbeleid is dat ook. Hier gaan we geen hiërarchie in aanbrengen. De opgave is juist om het in balans te brengen. Ik zou bijna nog zeggen dat klimaatbeleid voorwaardelijk is voor een goede voedselproductie. Langdurige droogte en heftige regenval hebben namelijk wel degelijk een negatieve impact op de oogsten van onze boeren.

Voorzitter. Ook de motie op stuk nr. 1588 moet ik ontraden.

De motie op stuk nr. 1589 over de vleeskuikens moet ik ook ontraden. Dat zit 'm eigenlijk in het proces. De gesprekken over het convenant en die waardigheid lopen gewoon op dit moment. De bezettingsgraad maakt daar onderdeel van uit. Op die uitkomsten kunnen we simpelweg niet vooruitlopen. Daarom wordt ook de motie op stuk nr. 1589 ontraden.

Voorzitter. De motie op stuk nr. 1590 kunnen wij oordeel Kamer geven, mits hier niet de eindconsument bedoeld wordt. De eindconsumentkant is zo ingewikkeld dat we dat simpelweg niet kunnen waarborgen, maar mits de eindconsument niet wordt bedoeld, kan deze motie oordeel Kamer krijgen.

De **voorzitter**:
Ik zie mevrouw Akerboom knikken. Met die interpretatie krijgt deze motie oordeel Kamer.

Minister **Van der Wal-Zeggelink**:
Dan de motie op stuk nr. 1591 over herbicidetolerantie in planten. Deze motie heeft twee delen. Het spreekt-uitdeel is aan de Kamer; daar vind ik niks van. Het tweede deel, het verzoek, kan ik oordeel Kamer geven.

Voorzitter, tot slot de motie op stuk nr. 1592 over de Noordzeekabeljauw. Oordeel Kamer, maar wel met een mits, want bij het bepalen van de Nederlandse inzet voor de vangstmogelijkhedenonderhandelingen — een goed

woord voor rummikub — baseer ik mij op de wetenschappelijke vangstadviezen en eventuele meerjarenplannen. Als wij uw motie zo mogen interpreteren dat de verschillende uitgangspunten van het gemeenschappelijk visserijbeleid, waaronder ook de doelstellingen op economisch en sociaal gebied, worden meegewogen, kunnen wij deze motie oordeel Kamer geven.

De **voorzitter**:
Ik zie mevrouw Vedder knikken. Met die interpretatie krijgt deze motie oordeel Kamer. We hebben ook nog de motie op stuk nr. 1593. Heeft u die gekregen? Die is ook van mevrouw Vedder.

Minister **Van der Wal-Zeggelink**:
Ja, die krijgt oordeel Kamer. Dat gaat over het voeren van het gesprek over een fatsoenlijke prijs.

De **voorzitter**:
Hartelijk dank.

Minister **Van der Wal-Zeggelink**:
Oké.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
We gaan vandaag al over deze moties stemmen, omdat dit een Europese Raad betreft. Dat zal gebeuren na de lunchpauze. We gaan nu heel kort even schorsen. Daarna gaan we door met het debat over de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.